

Handläggare
Jan Hellström**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om delrapport från äldreboendeutredningen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Christina Heglert
StadsdelsdirektörMargareta Ericson
Avdelningschef

Sammanfattning

Målet för Äldreboendeutredningen är att föreslå hur staden ska tillgodose behovet av anpassat boende för äldre inom Stockholm Stad samt tydliggöra funktionen för olika former av bostäder för äldre i syfte att höja trygghet och skapa gemenskap.

I delrapporten presenteras ett antal förslag som i flera avseende direkt påverkar stadsdelarna. Grundtanken i utredningen är att staden fortsättningsvis ska erbjuda tre boendeformer för äldre - trygghetsboende med aktivitetscenter, servicehus och vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens förslag och ser fram emot en fortsatt samverkan inför kommande beslut.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har sänt ut Äldreboendeutredningens delrapport på remiss till samtliga stadsdelar för yttrande.

Ärendet

Äldreboendeutredningens delrapport omfattar en nulägesbeskrivning av boenden som finns att tillgå för äldre, behovsutvecklingen inom äldreomsorgen, en analys samt förslag som syftar till att tillgodose behovet av bostäder för äldre.

Äldreboendeutredningens uppdrag har sitt ursprung i Stockholms stads budget för 2015. I budgeten utpekas att det behöver göras en utredning som tydliggör hur behov av olika former av bostäder för äldre ska tillgodoses. I projektplanen har målet för utredningen satts till att föreslå hur staden ska tillgodose behovet av anpassat boende för äldre inom Stockholm Stad samt tydliggöra funktionen för olika former av bostäder för äldre i syfte att höja trygghet och skapa gemenskap.

Stockholms stad står som landet i övrigt inför en kraftig ökning av antalet äldre. Fram till år 2040 blir det nästan 100 000 fler stockholmare som är 65 år och äldre varav det blir drygt 35 000 fler som är 80 år eller äldre. Ökningen är inledningsvis framför allt bland de yngre äldre men under 2020-talet tar även ökningen av de som är 80 år och äldre fart. Behovet av äldreomsorg ökar och det kommer att vara 3 000 fler personer som har äldreomsorg 2030 och 7700 fler år 2040.

Det är viktigt att staden kan erbjuda ett anpassat boende för äldre som fyller det behov som finns men man ska samtidigt vara medveten om att en övervägande majoritet av de äldre bor i ordinärt boende med eller utan hemtjänst och så förväntas det även vara i framtiden. Enbart cirka 5 % av befolkningen 65 år och äldre bor idag i särskilt boende och cirka 15 % av de som är 80 år och äldre. Staden erbjuder idag boende för äldre i seniorboenden, trygghetsboenden, servicehus och vård- och omsorgsboenden. De två senare boendeformerna är biståndsbedömda. Seniorboenden finns också i regi av andra än staden.

Utredningen föreslår att staden ska erbjuda tre boendeformer för äldre -trygghetsboende med aktivitetscenter, servicehus och vård- och omsorgsboende. Trygghetsboende med aktivitetscentra är inte ett namn på den boendeformen utan ska ses som en beskrivning av boendeformen.

Utredningen föreslår att inriktningen bör vara att dagens senior och trygghetsboenden, ca 1 500 lägenheter, omvandlas till trygghetsboende med aktivitetscentra. Utredningen har dock inte

tagit ställning till om alla fastigheter lämpar sig för detta. Exempelvis finns det boenden med få lägenheter där det kan vara svårt att motivera ett aktivitetscentra.

Utredningen föreslår att stadsdelsnämnderna ska ansvara för de aktivitetscentra som ska finnas i boendena. Aktivitetscentrats primära uppgift är att ordna aktiviteter för de boende och i övrigt arbeta för att skapa en social gemenskap i boendet. Utredningens förslag gällande dagens senior-och trygghetsboenden anses vara en ambitionshöjning gällande det ansvar staden tar för de äldres boende som kommer de äldre till del. Vid omvandling av senior och trygghetsboenden bor den enskilde kvar i sin lägenhet på oförändrade villkor och får ett tillskott av aktiviteter och personal i husen.

Utredningen föreslår att för den nya boendeformen gäller samma förmedlingsregler som för dagens trygghetsboende då det inte är en biståndsbedömd boendeform.

Utredningens föreslår att målgruppen för servicehusen bör tydliggöras. Utredning anser att servicehusens målgrupp ska vara begränsad till målgruppen äldre med ett omvårdnadsbehov.

Utredningen föreslår inga förändringar vad gäller vård- och omsorgsboendet.

Utredningen förslår att omvandlingen av dagens trygghetsboenden till trygghetsboende med aktivitetscenter startar under 2017 och att omvandlingen av dagens seniorboenden påbörjas 2018.

Utredningen föreslår att en ny utredning tillsätts med uppdrag att utreda i vilken omfattning andra fastigheter kan omvandlas till trygghets boende med aktivitetscenter. Utredningen ska också redogöra för de ekonomiska konsekvenserna. Utredningen föreslås genomföras av äldrenämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen.

Utredningen föreslår också att det uppdrag som idag finns för äldreboendeplanering utökas med ett uppdrag att också bedöma dimensioneringen av trygghetsboende med aktivitetscenter och servicehus på kort och lång sikt.

Utredningen föreslår att Stockholms stads Bostadsförmedling AB får i uppdrag att tillsammans med Stadsbyggnadsnämnden, bostadsbolagen och äldrenämnden ta fram en strategi för det

ordinära bostadsbeståndet. Strategins syfte ska vara att underlätta för de äldre att kunna välja ett boende som har en tillgänglighet som medger ett aktivt liv även när rörelseförmågan blir sämre. I strategin bör ingå att verka för att fler inventeringar av tillgängligheten görs, att information om tillgänglighet finns med vid förmedling av lediga lägenheter samt att arbeta med effektiviseringar av bostadsanpassningen och bättre utnyttjande av anpassade lägenheter.

Utredningen föreslår att äldrenämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag på hur en utökad kommunikation kring boende för äldre kan utformas. Syftet är att underlätta för äldre att hitta ett ändamålsenligt boende genom lättillgänglig information.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Äldre och funktionsnedsättning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till innehåll, analys och förslag i Äldreboendeutredningens delrapport och instämmer i att det fortsatta arbetet inför beslut måste göras i nära samverkan med stadsdelarna då dessa förväntas få högre kostnader för de föreslagna aktivitetscenter.

Spånga- Tensta stadsdel är en av de stadsdelar som har lediga lägenheter i såväl servicehus som vård- och omsorgsboende och välkomnar en tydlighet i vad olika boende för äldre har för uppdrag och målgrupp. Särskilt angeläget är förtydligande och dimensionering av servicehusen och den nya boendeformen trygghetsboende med aktivitetscenter.

Dessutom vill förvaltningen påtala behovet av en boendeform som kan tillgodose trygghet och omvårdnad för den växande grupp som hamnat i utanförskap och blivit bostadslösa av olika anledningar.

Bakgrunden kan vara avvikande beteende, sjukligt samlande, psykisk ohälsa, separation eller dödfall i familjen.

Bilagor

1. Dnr: 152-1056-2016 ”Delrapport från Äldreboendeutredningen”